

הקמת מרכז מבקרים להתיישבות ומורשת בנגב כחלק מהתכנית הלאומית לפיתוח הנגב

הצעה להחלטה

מחליטים :

1. לתקן את סעיף מספר 6(ו) בהחלטת הממשלה מספר 546 מיום ה-14/7/2013, "אימוץ המלצות הצוות הבין-משרדי לעדכון התכנית הלאומית לפיתוח הנגב לאור יישום המהלך להענקת מחנות צה"ל לנגב", ולקבוע כי כחלק מהקמת מרכזי השירות להנגשת השירותים, המענים והמידע הנדרשים למשיכת הגורמים המעוניינים לעבור לנגב, יוקם מרכז מבקרים להתיישבות ומורשת בנגב, לחשיפת הנגב בפני תושבים חדשים פוטנציאליים, עסקים, תיירים, קהל מוסדי, בני נוער וסטודנטים.
  2. מרכז המבקרים יכלול מייצגים מתקדמים לחשיפת הנגב בכל תחומי החיים כדור, תעסוקה, חינוך, תרבות, בריאות, קהילה ועוד במסגרת של חוויה לימודית תודעתית, כולל מסרים חינוכיים, ולשרת בבסיסו את קהלי היעד של האוכלוסיות הצורכות אותו כאנשי מעבר צה"ל, סטודנטים, תלמידים ומרצים, בעלי חברות ועסקים, משפחות וקבוצות התיישבות המבקשות להכיר את הנגב, מעצבי דעת קהל ומקבלי החלטות.
  3. מרכז המבקרים יעודד תיירות נכנסת (מקומית וארצית) ותיירות מחו"ל.
  4. מרכז המבקרים יסייע במיתוג הנגב ושינוי תדמית הנגב, ומיצוב הנגב כאזור אטרקטיבי ומוביל.
  5. מרכז המבקרים ינציח את המורשת של הנגב. המרכז יכלול תכנים בעלי חשיבות היסטורית לאומית ויחשוף אותם בפני הציבור הרחב.
  6. החלטה זו מבוססת על הנימוקים והשיקולים שפורטו בהחלטה מס' 546 מיום 14.7.2013, בהתאם להוראות פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, בנושא אזורי עדיפות לאומית, ומהווה רכיב משלים למרכזי השירות שיוקמו לפיה.
  7. להקצות לצורך הקמת מרכז המבקרים והפעלתו את התקציבים המפורטים, על פי החלוקה הבאה :
- המשרד לפיתוח הנגב הגליל : 1.5 מיליון ₪ בשנת התקציב 2014.

- משרד הבינוי והשיכון : 1.5 מיליון ₪ בשנת התקציב 2014.
  - משרד התיירות : 500 אלף ₪ בשנת התקציב 2014. הקצאת התקציב מותנית באישור צוות תכנון ופיתוח של משרד התיירות (צת"פ).
  - משרד ראש הממשלה : 500 אלף ₪ בשנת התקציב 2014 ממסגרת החלטת הממשלה מספר 1412 מיום ה-21/2/2010 : "העצמת תשתיות מורשת לאומית - "תכנית מורשת". הקצאת התקציב מותנית באישור ועדת ההיגוי הבין משרדית לתכנית המורשת.
  - משרד החינוך : 500 אלף ₪ בשנת התקציב 2014.
- התקציבים יופעלו על ידי המשרד לפיתוח הנגב והגליל. הממשלה רושמת לפניה את השתתפות קק"ל בתקצוב הקמת מרכז המבקרים. הממשלה רשאית להקצות תקציבים נוספים לטובת הקמת והפעלת מרכז המבקרים.

דברי הסבר

רקע כללי

מוקד עשייה מרכזי של המשרד לפיתוח הנגב והגליל הינו עידוד וחיזוק ההתיישבות בנגב ובגליל. המשרד יוזם ומעצים פרויקטים חדשים בנגב ובגליל במטרה למנוע הגירה שלילית מיישובי הנגב והגליל ולעודד התיישבות של קבוצות התיישבות חדשות. במסגרת פעילות המשרד, בשיתוף עם כלל המשרדים הנוגעים לעניין, אושרה בממשלה החלטה בדבר תכנית לאומית לפיתוח הנגב לאור יישום המהלך להעתקת מחנות צה"ל לנגב. במסגרת התוכנית נקבע כי יוקמו מרכזי השירות להנגשת השירותים, המענים והמידע הנדרשים למשיכת הגורמים המעוניינים לעבור לנגב. במסגרת התיקון להחלטת ממשלה זו, מוצע להקים מרכז מבקרים להתיישבות ומורשת, במקביל למרכזי השירות, לחשיפת הנגב בפני תושבים חדשים פוטנציאליים, עסקים, תיירים, קהל מוסדי, בני נוער וסטודנטים, ולהציג ולחשוף תכנים בעלי חשיבות היסטורית לאומית לציבור הרחב, לשם פיתוח מורשת הנגב. הצעת החלטה זו מהווה תיקון להחלטת הממשלה מספר 546 שאושרה ב-14/7/2013, ומקצה תקציבים נוספים לטובת יישומה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

במכלול הכלים לעידוד תושבים ועסקים לנגב, נדרשת הקמת מרכז מבקרים ליצירת תדמית חיובית לנגב ולחשוף את הנגב, על כל מרכיביו ויתרונותיו, בפני תושבים ועסקים חדשים פוטנציאליים. המרכז המבקרים מהווה כלי אקטיבי להבאת תושבים ועסקים, במתן מענה למתעניינים, ובמתן סיוע והכוונה לעוברים החל משלב ההתעניינות ועד למעבר לישוב החדש. נכון להיום אין בנגב מרכז מבקרים ככלי לעידוד ההתיישבות, חיזוק התעסוקה ושיפור התדמית. ההחלטה תורמת לשיפור תדמית הנגב ולחשיפת הנגב בפני גורמים (תושבים ועסקים) המעוניינים לעבור לנגב. ההחלטה גם תורמת לחיזוק התיירות בנגב. השתתפות משרד התיירות במימון החלטה זו, כפופה לאישור צוות התכנון והפיתוח של משרד התיירות, המאשר התקשרויות בהתאם לעקרונות ומבחנים בדבר חלוקת תקציבי הפיתוח ברחבי הארץ ובפרויקטים מועדפים.

החלטה זו מבוססת על הנימוקים והשיקולים שפורטו בהחלטה מס' 546 מיום 14.7.2013, בהתאם להוראות פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו- 2010), התשס"ט- 2009, בנושא אזורי עדיפות לאומית, ומהווה רכיב משלים למרכזי השירות שיוקמו לפיה.

תקציב

התקציב הכולל ליישום ההחלטה עומד על 4.5 מיליון ₪ בשנת התקציב 2014. התקציב מתחלק בין משרדי הממשלה המפורטים לעיל. התקציבים כלולים במסגרת התקציב המאושרת של המשרדים הרלוונטיים.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת השר שההצעה נוגעת לתחום סמכותו

השר לפיתוח הנגב והגליל: תומך בהצעה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ראש הממשלה: תומך בהצעה.

שר הבינוי והשיכון: תומך בהצעה.

שר התיירות: תומך בהצעה.

שר החינוך: תומך בהצעה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 546 מיום ה-14/7/2013.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: ביצועי.

סיווג משני: תהליך.

תחום פעולה עיקרי: חברה וכלכלה

מוגש על ידי השר לפיתוח הנגב והגליל

ג' בכסלו התשע"ד
06 בנובמבר 2013

**המשרד לפיתוח הנגב והגליל
המשרד לשיתוף פעולה אזורי
היועץ המשפטי**

ג' כסלו תשע"ד

06 נובמבר 2013

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

מוצע לתקן את החלטת ממשלה מס' 546 מיום ה-14.7.2013 בנושא "אימוץ המלצות הצוות הבין-משרדי לעדכון התכנית הלאומית לפיתוח הנגב לאור יישום המהלך להעתקת מחנות צה"ל לנגב" (להלן – החלטת הממשלה), ולקבוע כי כחלק מהקמת מרכזי השירות להנגשת השירותים, המענים והמידע הנדרשים למשיכת הגורמים המעוניינים לעבור לנגב, כאמור בסעיף 6(ו) להחלטת הממשלה, יוקם מרכז מבקרים להתיישבות ומורשת בנגב, לחשיפת הנגב בפני תושבים חדשים פוטנציאליים, עסקים, תיירים, קהל מוסדי, בני נוער וסטודנטים.

קשיים משפטיים ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

החלטה זו מבוססת על הנימוקים והשיקולים שפורטו בהחלטה מס' 546 מיום 14.7.2013, בהתאם להוראות פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, בנושא אזורי עדיפות לאומית, ומהווה רכיב משלים למרכזי השירות שיוקמו לפיה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

טיוות ההחלטה עוברת לעיון של הלשכות המשפטיות במשרד ראש הממשלה, במשרד הבינוי והשיכון במשרד התיירות, ובמשרד החינוך. הלשכות המשפטיות במשרד ראש הממשלה ובמשרד התיירות העבירו את התייחסותן, לפיה אין להן הסתייגות משפטית להחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

היועץ המשפטי למשרד לפיתוח הנגב והגליל – אין הסתייגות משפטית

אריאל כהן

היועץ המשפטי

מרחב האפשרויות של ישראל

בית אמות משפט
שדי שאול המלך 8
תל אביב 64733
טלי 03-6060700
פקסי 03-6958414

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 546 של הממשלה מיום 14.07.2013 .

546. אימוץ המלצות הצוות הבין-משרדי לעדכון התכנית הלאומית לפיתוח הנגב לאור יישום המהלך להעתקת מחנות צה"ל לנגב

מ ח ל י ט י ס , בהמשך להחלטות הממשלה מס' 5067 מיום 16 באוגוסט 2012 (להלן: החלטה 5067), מס' 4415 מיום 20 בנובמבר 2005 (להלן – החלטה 4415), ולאור יישום המהלך להעתקת מחנות צה"ל לנגב, כמפורט בהחלטות הממשלה מס' 1529 מיום 1 באפריל 2007, מס' 3976 מיום 24 באוגוסט 2008 ומס' 3161 מיום 17 באפריל 2011, לאמץ את המלצות הצוות הבין-משרדי לעדכון התכנית הלאומית לפיתוח הנגב לאור יישום המהלך להעתקת מחנות צה"ל לנגב, ובמטרה להאיץ ולקדם את פיתוח הנגב כדלקמן:

1. לאשר תכנית חמש שנתית, לשנים 2013-2017, לפיתוח הנגב לאור מהלך העתקת מחנות צה"ל לנגב (להלן – התכנית לפיתוח הנגב) שתיושם על ידי משרדי ממשלה, הרשות לפיתוח הנגב והרשויות המקומיות הרלוונטיות, במטרה למנף את פיתוח הנגב כתוצאה מהעתקת מחנות צה"ל לנגב, בשים לב למעבר בח"א 27 לנבטים, למעבר קריית ההדרכה לנגב ובהיערכות לקראת מעברי בסיסי קריית התקשוב וקריית המודיעין (להלן – הבסיסים). בתום תקופת ההחלטה ייבחן הצורך בגיבושה של תוכנית המשך בהתאם לתוצאות התוכנית ולצרכים המשתנים.

2. מטרות התוכנית:

א. האצת הפיתוח הכלכלי והתעסוקתי.

ב. עידוד הגירה חיובית.

ג. הגדלת היצע הדיור.

- ד. שיפור תדמית הנגב ויישוביו.
- ה. הגדלת היקף המשרתים מאזור הנגב ביחידות הטכנולוגיות בבסיסים.
- ו. חיזוק היישובים והשלטון המקומי.
- ז. הגדלת היצע התרבות והפנאי.
- ח. פיתוח תשתיות אזוריות נוספות לשם צמצום פערים בין יישובי הנגב לבין מרכז הארץ.
3. בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, בנושא אזורי עדיפות לאומית, ומהשיקולים המפורטים בסעיף 9 להלן:
- א. הרשויות המקומיות בנפת באר שבע ובנפת אשקלון של משרד הפנים, אשר מדורגות באשכולות פריפריאליות 1-5 בהתאם למדד הפריפריאליות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – יישובי הנגב או הנגב), יוגדרו כיישובים בעלי עדיפות לאומית לעניין סעיפים 5(א)(4 – 8), 5(ב)(9), 5(ד), 5(ו)(1), 5(ו)(2), 5(ו)(4), 5(ז), 5(ח)(1), 5(ח)(4), 5(ט), 5(י), 5(יג), 6(ו) להחלטה זו.
- ב. הרשויות המקומיות אופקים, באר שבע, דימונה, ירוחם, ערד והמועצה האזורית מרחבים (להלן – יישובי המטרה) יוגדרו כיישובים בעלי עדיפות לאומית לצורך החלטה זו לעניין סעיפים 5(א)(1), 5(א)(2), 5(א)(3), 5(ב)(1), 5(ב)(2), 5(ב)(3), 5(ב)(4), 5(ב)(5), 5(ב)(8), 5(ב)(9), 5(ג)(1-3), 5(ה), 5(ו)(3), 5(ו)(5), 5(ו)(6), זאת בנוסף להכללתם ביישובי הנגב כאמור בסעיף 3(א) לעיל.
- ג. המועצה המקומית ירוחם תוגדר כאזור בעל עדיפות לאומית לעניין סעיפים 5(ב)(6), 5(ב)(7), 5(ג)(4), 5(ו)(7), 5(יב)(1-2), 5(י)(2), להחלטה זו.
- ד. בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3708 מיום 11.9.2011, הרשויות המקומיות הבדואיות, כהגדרתן בהחלטה האמורה, יוגדרו כיישובים בעלי עדיפות לאומית לעניין סעיפים 5(ח)(3), 5(יא) להחלטה זו, זאת בנוסף להכללתם ביישובי הנגב כאמור בסעיף 3(א) לעיל.
4. להטיל על המשרד לפיתוח הנגב והגליל, בשיתוף המועצה המקומית

מצפה רמון ואגף התקציבים במשרד האוצר, לבחון את הצורך לגבש תכנית פיתוח ייעודית למצפה רמון בהתבסס על יתרונותיה הייחודיים ונכסיה, בתוך 9 חודשים.

5. באחריות משרדי הממשלה לפעול באופן הבא:

א. משרד הכלכלה

להורות למנכ"ל משרד הכלכלה לבצע פעולות אלה:

(1) לפעול לפיתוח ולשיווק קרקעות באזורי התעשייה שביישובי המטרה, והכל בהתאם לתוכנית העבודה הרב שנתית של המינהל לאזורי פיתוח במשרד הכלכלה. לצורך יישום מטרה זו יוקצה תקציב כמפורט להלן:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
תקציב	12	12	14	13	9	60

(2) ככל שתתקבל החלטת ממשלה באחת מן השנים 2013-2017, אשר תאפשר למינהל אזורי פיתוח במשרד הכלכלה לסבסד הוצאות פיתוח באזורי תעשייה באזורי עדיפות לאומית כהגדרתם בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - החוק לעידוד השקעות הון), שיעור הסבסוד של הוצאות הפיתוח בשנים אלה לא יפחת מ-75% ביישובי המטרה עבור אזורי התעשייה אותם מפתח מינהל אזורי פיתוח. במידה ועל-פי קריטריונים לסבסוד שייקבעו בעתיד, רמת הסבסוד ליישובי המטרה או בחלק מהם תעלה מ-75% הדבר יבוא על חשבון הפחתת הסבסוד באזורי תעשייה אחרים שמחוץ ליישובי המטרה. עבור אזור התעשייה המופרט של אופקים יוקצה 1.5 מלש"ח (0.5 לשלוש שנים) לטובת מינהלת אזור התעשייה ובעיקר לשם חיזוק פעילויות השיווק והתפעול.

(3) לקבוע כי מרכז ההשקעות במשרד הכלכלה יפעיל בשנים 2014-2016 את הוראת מנכ"ל משרד הכלכלה מס' 4.18

מיום 7.11.2012, שעניינה מסלולי סיוע לקליטת עובדים נוספים בעסקים בישראל - מיזמים לפיתוח אזורי עדיפות לאומית ביישובי המטרה ובאזורי התעשייה שלהם, בהיקף התקציבי המפורט ובהתאמות הנדרשות. מחצית התקציב יופנה לקליטת עובדים בתחום הסייבר ולעניין זה תנאי המסלול יגובשו בתיאום עם המטה הקיברנטי הלאומי.

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
משרד הכלכלה		23	24	23		70
המטה הקיברנטי הלאומי		4	3	3		10

(4) להורות לסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים (להלן – הסוכנות) לגבש ולהפעיל תכנית לעידוד עסקים קטנים ובינוניים בנגב בהתייעצות עם הגורמים הרלוונטיים לעניין, ולהקצות לשם כך את התקציבים הבאים:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
תקציב	9			6		15

(5) לערוך סקר צרכים אזורי לשם בחינת סוגי העסקים שבמחסור בנגב (להלן – הסקר). תוצאות הסקר יוצגו בתוך 150 יום ממועד קבלת החלטה זו לצוות הבין-משרדי כהגדרתו בסעיף 6(ב) להחלטה (להלן – הצוות הבין-משרדי).

(6) להפעיל תכנית להשמה, סיוע וליווי במציאת מענה תעסוקתי לבני זוג של אוכלוסיית משרתי הקבע בהתאם למודל שיגובש על-ידי שירות התעסוקה בשיתוף עם הממונה על התעסוקה ומנהל המעבר דרומה במשרד

הביטחון, וכן לעובדים במקצועות נדרשים המעוניינים להעתיק את מקום מגוריהם לנגב ולבני זוגם, בהתאם למודל שיגובש על-ידי שירות התעסוקה בשיתוף עם הממונה על התעסוקה, ולהקצות לשם כך:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
תקציב	1	1	1	1	1	5

(7) לבצע הכשרות לעובדים ישראלים ב"עבודות הרטובות" בענף הבניין (כגון: תפסנים, ברזלנים, טייחים ורצפים), בין היתר באזור הדרום ולשם כך לתקן את סעיף ח' בהחלטת ממשלה מס' 3453 מיום 10.7.2011, באופן שבמקום האמור בו יירשם:

"ח. להנחות את משרד האוצר ומשרד הכלכלה לקדם תכנית להכשרת עובדים ישראלים בענף הבנייה בשיתוף עם התאחדות בוני הארץ ונציגיה, באופן שיסייע לקבלנים בקליטת עובדים ישראלים לענף הבניין ב"עבודות הרטובות". התכנית תגובש להסכם אשר יחליף את סעיפי ההסכם העוסקים בהכשרת ישראלים באמצעות מסלול תעסוקה".

אין שינוי ביתר סעיפי החלטת הממשלה. בשנת 2013 תוקצה הרשאה להתחייב בסך 87 מלש"ח לטובת מימון המיזם בכל הארץ. תקצוב המזומן הנדרש לצורך יישום ההסכם יוקצה בהתאם לתנאי ההסכם שייחתם.

(8) לבצע הכשרה מקצועית לצורך הרחבת הפעילות בנגב עבור חשמלאים ורתכים וכן הכשרה למקצועות אחרים בענפי התעשייה ובענפים נוספים במסלולי הכשרה, בין היתר להכשרת עובדים תוך כדי עבודה בשנים 2013 - 2017.

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח

10	2	2	2	2	2	תקציב
----	---	---	---	---	---	-------

ב. משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל

(1) להטיל על מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון ועל רשות מקרקעי ישראל להגיש בתוך 180 ימים ממועד קבלת החלטה זו, תכנית לקידום תכניות בניין עיר קיימות ביישובי המטרה או לתיקון תכניות כאמור במטרה להתאים מתחמים קיימים לדיור לבניית דירות קטנות ודירות להשכרה, תוך עירוב שימושים, שילוב מסחר והגדלת היצע יחידות צמודות קרקע. התוכניות המוצעות יתואמו עם הרשויות המקומיות.

(2) להטיל על מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון לגבש כללים לסבסוד פיתוח דיור איכותי להשכרה ביישובי המטרה, בשיעור של עד 75% מעלויות הפיתוח, באישור אגף התקציבים במשרד האוצר. לצורך כך יקצה משרד הבינוי והשיכון תקציב סבסוד כמפורט להלן:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
תקציב		3	3	4.5	7.5	18

(3) להאריך את תוקף החלטת הממשלה מס' 2209(נ/ג)13 מיום 12.8.10 שעניינה סבסוד עלויות הפיתוח לאנשי צבא הקבע בעקבות מעבר הבסיסים נבטים וקריית ההדרכה (עיר הבה"דים) לנגב, עד לסוף שנת 2017.

היתרה התקציבית הלא מנוצלת עד לסוף שנת 2014 בגין סעיף זה, ככל שתהיה כזו, תועבר לשנים 2015-2017. ככל שיושלם שיווק כל יחידות הדיור שנקבעו בהחלטה מס' 2209(נ/ג)13 לפני שנת התקציב 2017, ויהיו ביקושים ליחידות דיור נוספות, הצדדים השותפים להחלטה המקורית יפעלו להארכת תוקף ההחלטה. אחוזי השתתפות המשרדים יהיו זהים לאחוזי ההשתתפות המקוריים.

4) להטיל על מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון לרכז את עבודת הגופים שלהלן לשם הקמת ושדרוג מוסדות ציבור ביישובי המטרה, בהתאם לצרכים שיוגדרו על ידי גופים אלה ועל ידו (להלן – תוכנית מוסדות ציבור), ובכפוף להוראות לפי דין החלות על פעילותם, לפי הפירוט הבא:

א. משרד הכלכלה.

ב. המשרד לשירותי דת.

ג. משרד התרבות והספורט.

ד. מפעל הפיס והמועצה להסדר ההימורים בספורט.

ה. משרד החינוך.

ו. משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

5) משרד הבינוי והשיכון יגיש לצוות הבין-משרדי בתוך 150 יום ממועד קבלת החלטה זו, את תוכנית מבני הציבור הכוללת את מנגנוני העבודה והתעדוף בדבר הצרכים לפי סעיף קטן (4), וידווח מדי שנה לצוות הבין-משרדי על התקדמות הקמתם של מוסדות ציבור כמפורט בתוכנית מבני הציבור.

6) להטיל על משרד הבינוי והשיכון להוסיף לתכנית "מיקוד מאמץ" גם את המועצה המקומית ירוחם. משרד הבינוי והשיכון בשיתוף הרשות המקומית ירוחם יציגו לצוות הבין-משרדי את התכנית שתגובש לירוחם בתוך 150 ימים ממועד קבלת החלטה זו.

לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד הבינוי והשיכון את התקציבים הבאים:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
תקציב		5	5	5		15

(7) להטיל על ועדת החסמים לדיור בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה שהוקמה לפי החלטת הממשלה מס' 1980 מיום 15 ביולי 2010, שעניינה הסרת חסמים בשיווק קרקע למגורים, לעקוב אחר תכנון ופיתוח תכניות אלה:

א. תב"ע 127/03/26 - גורם מקדם מועצה מקומית ירוחם. מועד שיווק צפוי: רבעון אחרון 2013.

ב. תב"ע 129/39/26 - גורם מקדם רשות מקרקעי ישראל. מועד שיווק צפוי: רבעון שלישי 2014.

(8) ככל שייקבעו כלים נוספים לקידום דיור להשכרה במסגרת קבינט הדיור, לא יהיה בהחלטה זו כדי למנוע את החלתם על יישובי המטרה.

(9) רשות מקרקעי ישראל:

א. להטיל על רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון להגיש בתוך 150 ימים ממועד החלטה זו, לאתר מקרקעין למתחמי מגורים למשפחות אנשי הקבע ביישובים השונים בנגב, שמעבר ליישובי המטרה, ולקדם תוכניות מתאימות לגבי מתחמים אלה באופן שיתאים ללוח הזמנים של מעבר מחנות צה"ל לנגב.

ב. הרשות תפעל להביא לדיון במועצת מקרקעי ישראל את בקשת משרד הביטחון, כי המקרקעין לטובת קמפוס הטר"צים למקצועות המודיעין בבאר שבע יוקצו למשרד הביטחון ללא תמורה.

ג. משרד התרבות והספורט

(1) להטיל על מנכ"לית משרד התרבות והספורט להגדיל את היקף התמיכה בתקנת הפריפריה לתקופת ההחלטה, ביחס לבסיס התקציב, וזאת לשם הרחבת פעילות המוסדות הפועלים ביישובי המטרה.

(2) להנחות את משרד התרבות והספורט ואת המשרד לפיתוח הנגב והגליל להציג לצוות הבין-משרדי תכנית הפעלה רב שנתית להרחבת פעילות תרבותית לצעירים ביישובי המטרה בדגש על תיאטרון, מחול, קולנוע,

מוסיקה ואומנות חזותית או פלסטית.

(3) להציג את פרטי התוכניות לצוות הבין-משרדי בתוך 150 יום ממועד החלטה זו.

(4) להורות למשרד התרבות והספורט ולמשרד לפיתוח הנגב והגליל לסייע במימון כ"ניסוי חלוץ" מגרש רב דורי אחד במועצה המקומית ירוחם עד לסוף שנת 2014.

לצורך יישום סעיף תפקידי המשרד לפי החלטה זו יקצה משרד התרבות והספורט תקציבים לפי הפירוט הבא:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
תקנת הפריפריה	1	1	1	1	1	5
הרחבת פעילות תרבותית לצעירים	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	7.5

ד. משרד החינוך והוועדה לתכנון ותקצוב במועצה להשכלה גבוהה:

(1) משרד החינוך

להטיל על מנכ"לית משרד החינוך לתגבר את החינוך המדעי-טכנולוגי בנגב באופן הבא:

א. לפתוח עשרה מסלולים חדשים שש שנתיים (ז' – י"ב) של כיתות מצוינות במדע וטכנולוגיה, המובילות להתמחות בסייבר במסגרת הנדסת תוכנה, הנותנות מענה למערך הטכנולוגי המתקדם בצה"ל בכלל, וליחידות אמ"ן ותקשוב בפרט.

ב. להגדיל את היצע המורים לחינוך מדעי טכנולוגי בנגב ב-50 מורים עד לשנת 2017 בדגש על הנדסת תוכנה (התמחות בסייבר), באמצעות הפעלת תכנית ייחודית

לנגב, בדגש על הסבת אקדמאים למקצועות המדעים והטכנולוגיה, ומתן תמריצים בתחומים אלו.

ג. לספק את התשתיות הנדרשות לבתי הספר כדי לפתוח מסלולי מצוינות בדגש על הנדסת תוכנה (התמחות בסייבר).

ד. לפעול להעלאת שיעור הבנות הלומדות במגמות לימוד מדעיות-טכנולוגיות בנגב.

לצורך יישום סעיפים 1-4 יקצה משרד החינוך תקציב כמפורט להלן:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
תקציב	4	4	4	4	4	20

2) הוועדה לתכנון ותקצוב במועצה להשכלה גבוהה:

לפנות לוועדה לתכנון ותקצוב של המועצה להשכלה גבוהה בבקשה לבחון, בשיתוף אגף התקציבים במשרד האוצר, את ההשלכות התכנוניות והתקציביות הצפויות של מעבר הבסיסים לנגב על המוסדות להשכלה גבוהה באזור.

ה. המטה הקיברנטי הלאומי

להטיל על המטה הקיברנטי הלאומי במשרד ראש הממשלה לגבש מתווה לביסוס באר שבע כמרכז ייחודי לכלל הנגב בתחום הסייבר, אשר יקדם וירכז מו"פ, תעשייה והון אנושי בתחום זה. המתווה ימנף את השילוב הייחודי המתהווה בבאר שבע של היחידות הטכנולוגיות של צה"ל שעוברות אליה, של תשתיות המחקר וההוראה באוניברסיטת בן-גוריון ושל מרכזי התעשייה העילית המתפתחים בה, וזאת בשיתוף עם משרדי הממשלה והרשויות המקומיות הרלוונטיים ועם המועצה להשכלה גבוהה והוועדה לתכנון ותקצוב. המתווה יכלול פירוט והקצאה של התקציבים הנדרשים. המטה הקיברנטי הלאומי יציג את המתווה לצוות הבין משרדי בתוך 150 יום.

1. המשרד לפיתוח הנגב והגליל והרשות לפיתוח הנגב:

להורות למנכ"לית המשרד לפיתוח הנגב והגליל לפעול, בין היתר באמצעות הרשות לפיתוח הנגב כזרוע אזורית, לביצוע פעולות אלה:

(1) לגבש תכנית רב שנתית לשינוי תודעתי ביחס לנגב ולשיפור תדמית הנגב בשיתוף עם הרשויות המקומיות בנגב, ולפעול ליישומה.

(2) להפעיל את תוכנית 'מעגלים בנגב' לגיבוש שיתופי פעולה אזוריים בין רשויות המושפעות ממעבר הבסיסים, בשיתוף פעולה עם המכון למנהיגות וממשל - ג'וינט ישראל.

(3) להפעיל ביישובי המטרה את התוכניות הבאות:

א. תכנית פנאי וקהילה לילדים בהסתמך על החלטת הממשלה מספר 747 מיום 27.11.2006 בשיתוף פעולה עם משרד החינוך.

ב. תכנית לקידום מצוינות ('מצויינגב' – על-פי מודל ההפעלה בבאר שבע), בשיתוף פעולה עם משרד החינוך.

(4) לגבש תכנית לשיפור סביבת הלימודים הטכנולוגית בבתי הספר בנגב כהמשך והרחבה לתוכנית הכיתות החכמות ומרכזי המצוינות, המפורטת בהחלטת הממשלה מס' 2990 מיום 25.3.2011. התוכנית תופעל בתיאום עם משרד החינוך.

(5) סיוע לרשויות המקומיות ביישובי המטרה:

א. לסייע לרשויות המקומיות ביישובי המטרה לגבש תכניות אסטרטגיות יישוביות להתפתחות הרשויות ולצמיחתן, מתוך ראייה אזורית ובמטרה לקדם שיתוף פעולה אזורי עם רשויות סמוכות בהקשר של מינוף מעבר צה"ל לנגב. ללוות את יישומן למשך שנה אחת לפחות.

ב. לגבש ולהפעיל בשיתוף עם משרד הפנים ומשרד ראש

הממשלה, באמצעות מפעם דרום, תכנית לפיתוח מקצועי וניהולי של בעלי התפקידים הבכירים ברשויות המקומיות, ביישובי המטרה.

למטרה זו, יפעל המשרד, בין היתר, למשיכה ולשילוב של בוגרי תכנית צוערים לשלטון המקומי לעבודה ביישובי המטרה.

המשרד לפיתוח הנגב והגליל, בשיתוף פעולה עם משרד הפנים ומשרד ראש הממשלה יציג לצוות הבין-משרדי את התכנית שתגובש בתוך 150 ימים ממועד קבלת החלטה זו.

6) איכות חיים ומשיכת אוכלוסייה צעירה ליישובי המטרה:

א. לעודד פעולות היכרות, תרבות ופנאי למשיכה של אוכלוסייה צעירה ליישובי המטרה ולהשארת אוכלוסייה קיימת בהם, ובכלל זה לסייע בפיתוח תשתיות לשם מטרה זו, בסיוע מרכזי הצעירים הפועלים ביישובי המטרה.

ב. לעודד את תרבות הפנאי, הספורט וחיי הקהילה, באמצעות סיוע בתשתיות בנייה ושדרוג של מוסדות ציבור, מתקני ספורט ופיתוח תשתיות ציבוריות.

ג. מתוך מטרה למשוך אוכלוסייה איכותית ולעודד הישארות צעירים, המשרד ואגף התקציבים במשרד האוצר יפעלו לגיבוש תוכנית למתן פתרונות דיור להשכרה ביישובי המטרה.

7) סבסוד מרכזים לוגיסטיים – המשרד לפיתוח הנגב והגליל, באמצעות הרשות לפיתוח הנגב, יסייע למועצה המקומית ירוחם להפעיל מנגנון תמרוץ להקמת מרכזים לוגיסטיים ושירותים תומכי תעשייה בירוחם בשנים 2014-2015.

הצוות הבין משרדי יבחן בעתיד את הצורך לתמרץ הקמת אזורים לוגיסטיים כאמור, ביחס לאזורים הסמוכים לקריית התקשוב ולקריית המודיעין, בהתאם להצלחת התמרוץ בירוחם.

לצורך יישום תפקידיו בהתאם להחלטה זו, יקצה המשרד לפיתוח הנגב והגליל את התקציבים הבאים, בין היתר באמצעות הרשות לפיתוח הנגב:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
תקציב	20	34	34	31	32	151

ז. משרד התחבורה, התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים
(להלן – משרד התחבורה)

להטיל על מנכ"ל משרד התחבורה לעמוד בראש צוות בין-משרדי בהשתתפות משרד הביטחון, אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד הפנים, המשרד לפיתוח הנגב והגליל ומשרד ראש הממשלה, שתפקידו לבחון ולגבש פתרונות תחבורתיים בהם פתרונות תחבורה ציבורית כוללים לאוכלוסייה האזרחית והצבאית כאחד, במסגרת יישום תוכנית העברת מחנות צה"ל לנגב. זאת לרבות מתן מענה לחיבורי המחנות הצבאיים למערכות הסעת המונים ונגישות משרתי הקבע והחיילים לבסיסי צה"ל השונים שיוקמו. הפתרונות ייבחנו בין היתר על-בסיס בחינת ביקושים קיימים וחזויים, סדרי עדיפות, לוחות זמנים לביצוע וזמינות תקציבים, ויוצגו לצוות הבין משרדי בתוך 150 יום ממועד החלטת ממשלה זו.

ח. משרד הביטחון

(1) להטיל על מנכ"ל משרד הביטחון לכלול במסגרת מכרזי אמ"ן ותקשוב מתן עדיפות להעסקת עובדים אשר מתגוררים בנגב והתקשרות עם בעלי עסקים שמרכז עיסוקם בנגב (בין היתר בתחומים טכנולוגיים), בשלב ההקמה ובשלב התפעול, תוך מתן העדפה לשלב התפעול. מנגנון זה יוצג בפני הצוות הבין-משרדי, לפני פרסום המכרז, ולאחר בחינת הצורך בשינויי תחיקה לשם יישומו, ככל שיידרש.

(2) עלות מכרזי אמ"ן ותקשוב לפי סעיף קטן (1) לא תעלה על העלות שאושרה בהחלטת הממשלה מס' 3161 מיום

17 באפריל 2011, שעניינה העתקת מחנות צה"ל לנגב.

(3) להורות למנכ"ל משרד הביטחון, בתיאום עם ראש מטה היישום להתיישבות ולפיתוח כלכלי של הבדואים בנגב, ועם משרד הכלכלה, לפעול להסרת חסמים המקשים על העסקת חברות ופרטים מקרב האוכלוסייה הבדואית בנגב במסגרת הקמת הבסיסים והפעלתם.

מנכ"ל משרד הביטחון ידווח לצוות הבין-משרדי על החסמים שיוסרו ועל המועד ליישומם בתוך 60 יום ממועד קבלת החלטה זו.

(4) משרד הביטחון וצה"ל יפעילו ממקורותיהם באמצעות מנהל מעבר צה"ל דרומה, מרכז ליווי וסיוע לשילוב אנשי שירות הקבע ובני משפחותיהם במסגרת מעברם דרומה בהסתייע במרכזי הצעירים ביישובי המטרה, המרכז להתיישבות בנגב ובגליל ותוכניות ההשמה של משרד הכלכלה ושירות התעסוקה.

(5) מובהר, כי אין החלטה זו מתייחסת לתנאי השירות של משרתי הקבע העוברים דרומה. נושא זה נידון במסגרת התהליכים שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 3161 מיום 17 באפריל 2011.

ט. משרד הבריאות

הממשלה רושמת לפנייה את הודעת שרי הבריאות והאוצר, כי בכוונתם לדון בנושא הרחבת שירותים קהילתיים ושירותי אשפוז בנגב במטרה להתאימם לצרכים העתידיים של אוכלוסיית הנגב. מנכ"ל משרד הבריאות וסגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר ידווחו על תוצאות הדיונים לצוות הבין-משרדי בתוך כשנה ממועד קבלת החלטה זו.

י. המשרד להגנת סביבה

שיקום בריכות האידוי המועצתיות – מועצת נאות חובב

1. הממשלה סומכת ידיה על מתווה התכנית לשיקום בריכות האידוי (להלן: "מתווה השיקום") המצויות בתחום המועצה המקומית תעשייתית נאות חובב (להלן – "המועצה" או "נאות חובב"). לפי מתווה

השיקום, המועצה תנהל את פעילות השיקום ותפקח על עמידה בלוחות הזמנים על ידה ועל ידי המפעלים שבתחומה. הממשלה רושמת לפנייה את החלטת המועצה לפעול לפי המפורט בטבלה שבנספח להחלטה, ובהתאם למתווה השיקום המפורט שיגובש לפי סעיף קטן 4 להלן, ובכפוף לכל דין.

2. מנהל התכנון במשרד הפנים יפעל לשינוי הוראות תמ"א 16, תכנית מתאר ארצית לפסולת, כך שתאפשר הקמת אתר הטמנה של פסולת מסוכנת במיקום שאינו צמוד לאתר המאושר לפי תוכנית מקומית (החברה לשירותי איכות הסביבה) עד לסוף שנת 2014.

3. הממשלה רושמת לפנייה את התחייבות המועצה להגיש למוסדות התכנון תוכנית מפורטת להקמת אתר פסולת יבשה, בהתאם לחוק התכנון והבנייה ולפי הוראות כל דין.

4. משרד ראש הממשלה יקים צוות בהשתתפות נציגים מרשות מקרקעי ישראל, המשרד להגנת הסביבה, אגף התקציבים במשרד האוצר והמועצה, במטרה לגבש את ההסדר הסופי ביחס למתווה הסבת בריכות 201-203 ושיווקן לטובת אתר לטיפול וסילוק פסולת יבשה והסבת בריכות 204 ו-209 לטובת אתר לטיפול וסילוק פסולת רעילה והקצאתן לחברה לשירותי איכות הסביבה, על ידי רשות מקרקעי ישראל.

הצוות יגבש את המלצותיו המפורטות לא יאוחר מ-150 יום ממועד קבלת החלטה זו ויצגן בפני הצוות הבין-משרדי.

5. בשיווק האתרים לטיפול וסילוק פסולת יבשה על ידי רשות מקרקעי ישראל, ייגבו על ידי רשות מקרקעי ישראל מהיזמים הוצאות השיקום ועלויות התשתיות של בריכות אלו ויועברו כהחזר הוצאות למועצה, לטובת כלל עבודות שיקום הבריכות בלבד.

ככל שטרם השיווק/ההקצאה יימצא, כי סך החזר הוצאות השיקום למועצה גבוה מהאומדנים לשיווק

והקצאת הקרקע על ידי רשות מקרקעי ישראל, יובא
הנושא לדיון בפני הצוות הבין-משרדי.

6. 21.5 מלש"ח מהכנסות מהמיזם הסולרי, שיזמה
המועצה בשטחי בריכות 1-6 המשוקמות, ישולמו על
ידי החברה היזמית למועצה (החזר בגין הוצאות
שבוצעו בעבר). מנכ"ל משרד ראש הממשלה יכריע
בדבר החלוקה של יתרת הסכום, ככל שתתקבל
מהיזמים, בין רשות מקרקעי ישראל למועצה.

7. רשות מקרקעי ישראל תאפשר שימוש בעודפי עפר
המצויים בשטחי המועצה לטובת שיקום ללא
תשלומי תמלוגים לרשות, ובלבד שלא תבוצע כרייה
של חומר מתחת לפני השטח. הנ"ל יבוצע בתיאום עם
הרשות והמשרד להגנת הסביבה.

8. המשרד להגנת הסביבה יקצה סכום של 7 מלש"ח
לתמיכה בביצוע השיקום.

9. המשרד להגנת הסביבה יטמיע את מתווה השיקום
הקבוע בהחלטה זו ברישיון העסק של החברה
לשירותי איכות הסביבה והמפעלים המצוינים
בטבלה שבנספח המוזכר בסעיף 5(י), ובתנאים
שייקבעו מכוח חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968,
ביחס למועצה המקומית התעשייתית נאות חובב.

10. ביצוע ההחלטה יהיה כפוף לכך שעד ליום 1.8.13
יתקבלו התחייבויות מפעלי נאות חובב לפעול
בהתאם למתווה השיקום ולהחלטה זו, והתחייבות
החברה לשירותי איכות סביבה להגיש למוסדות
התכנון תוכנית מפורטת להקמת אתר פסולת
מסוכנת, בהתאם לחוק התכנון והבנייה ולפי הוראות
כל דין.

יא. האוכלוסייה הבדואית בנגב

(1) אזור סחר תיירותי :

א. להנחות את משרד התיירות, משרד הפנים,
המשרד לפיתוח הנגב והגליל והרשות
להסדרת התיישבות הבדואים בנגב, לאתר

מיקום מרכזי המתאים להקמת אזור סחר
תיירותי. האזור יאותר באחד הצירים
המרכזיים בנגב המצויים בממשק עם
בסיסי צה"ל העוברים לנגב, שלאורכם
קיימים יישובים בדואים. משרדים אלו,
בשיתוף עם הרשויות המקומיות
הרלוונטיות, יקדמו תב"ע תיירותית
בשטחים שאותרו.

ב. להנחות את הרשות להסדרת התיישבות
הבדואים בנגב לבצע תכנון מפורט למתחם
שייבחר, לאחר אישור התב"ע. התכנון
יבוצע בשיתוף עם הרשויות
המקומיות ומשרדי הממשלה הרלוונטיים.

ג. מטה היישום להתיישבות ולפיתוח כלכלי
של הבדואים בנגב יתכלל וירכז את עבודת
המשרדים לצורך יישום החלטה זו.

2) אזור תעשייה ותעסוקה שוקת :

א. לאור סמיכות אזור התעשייה והתעסוקה
המתוכנן שוקת, שאינו באחריות משרד
הכלכלה, לקריית המודיעין, ומתוך הכרה
בחשיבות לתמוך בפיתוח התעשייה
והתעסוקה של יישובי הבדואים הסמוכים,
הממשלה תקצה סיוע חד פעמי בסך 40
מיליון ₪ להתנעת ביצוע עבודות התכנון
והפיתוח של אזור תעשייה ותעסוקה זה,
המשותף ליישובים יהודים ובדואים. הסיוע
יועבר באמצעות משרד הכלכלה בהתאם
לנהלים ולמנגנוני בקרה שיקבע משרד
הכלכלה.

ב. מתן הסיוע הממשלתי כפוף לשני אלו :

1) קבלת התחייבות בכתב מהרשויות
המקומיות החברות בניהול אזור
התעשייה והתעסוקה (מ"א בני שמעון,
מיתר, חורה ולקיה) לגבי נשיאה

בעלויות ובביצוע תכנון אזור התעשייה והתעסוקה, פיתוחו ושיווקו.

2) חתימת הסכם לחלוקת הכנסות מאזור התעשייה והתעסוקה שיהיה בהתאם למטרות החלטה זו - שיאושר על ידי משרד הפנים ויוצג לצוות הבין משרדי.

ג. הסיוע להתנעת ביצוע עבודות התכנון והפיתוח של אזור התעשייה והתעסוקה שוקת יועבר בפריסה הבאה:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
משרד הכלכלה		2	5	10	8	25
ממקורות החלטת ממשלה 3708 מיום 11.9.2011		3	3	4	5	15

3) סיוע ליישומה של תכנית להקמה והפעלה של מערך סביבתי לטיפול בפסולת ביישובי הבדואים (להלן – תכנית הגנת הסביבה).

א. לאשר לרשויות המקומיות המופיעות בסעיף ז' להלן, סיוע רב שנתי (להלן – "הסיוע") לשנים 2013 - 2017 (להלן: "תקופת הסיוע") לשם גיבושה ויישומה של תוכנית להקמה ולהפעלה של מערך סביבתי לטיפול בפסולת ביישובי הבדואים באזור הדרום (להלן בסעיף זה: "התכנית"). התכנית תכלול פעולות משולבות בתחומי תכנון וניהול משק הפסולת; הקמת תשתיות מחזור אזוריות ומקומיות; שיקום ופינוי מפגעי פסולת קיימים; חינוך והסברה בתחומי הגנת הסביבה וכן אכיפה ופיקוח.

ב. להטיל על שר הפנים להקצות סך של 5 מלש"ח על

פני השנים 2013-2017 לשם הקמת מערך פינוי פסולת ביתית בישובי המועצות האזוריות אל-קאסום ונווה מדבר.

הממשלה רושמת לפניה השתתפות המועצות האזוריות אל-קאסום ונווה מדבר בהקמת מערך פינוי הפסולת הביתית בסך של 4 מלש"ח על פני השנים 2013-2017, נוסף על הסכום המצוין לעיל מתקציב משרד הפנים.

ג. להטיל על השר להגנת הסביבה למנות בתוך 30 יום ועדה מקצועית בין-משרדית שחבריה יהיו הנציגים הבאים: המשרד להגנת הסביבה (יו"ר), משרד הפנים, מטה היישום להתיישבות ולפיתוח כלכלי של הבדואים במשרד ראש הממשלה, אגף התקציבים במשרד האוצר ושני נציגים מהרשויות המקומיות הבדואיות. נציגי משרדי הממשלה, ימונו על ידי מנכ"לי המשרדים.

הוועדה תלווה את יישום התכנית ובכלל זה תאשר את התכניות היישוביות ליישום ההחלטה; תאשר הסטות תקציביות בין מרכיבי התכנית, למעט התקציב הנוגע למערך פינוי הפסולת הביתית במועצות האזוריות, בכפוף להוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ולהוראות כל דין, ותקבע אבני דרך לקידום התכנית.

ד. שר הפנים יבחן הקמת ועדת חקירה לפי סעיף 2(ב) לחוק איגודי ערים, תשט"ו-1955 בדבר הקמת איגוד ערים לשם פיקוח ואכיפת הדינים הסביבתיים בתחומן של הרשויות המקומיות הבדואיות בנגב. שר הפנים יעדכן בנושא את הממשלה בתוך 150 יום.

ה. להטיל על המשרד להגנת הסביבה להכין מדדי תוצאה עבור יישום תוכנית הסיוע, אשר תוצג בפני הוועדה המקצועית לא יאוחר מיום 1 בדצמבר 2013.

ו. להטיל על כל המשרדים השותפים לוועדה המקצועית לדווח על התקדמות התכנית ולהטיל

מזכירות הממשלה

על המשרד להגנת הסביבה לרכז את הדיווחים, כל זאת במסגרת מנגנוני הדיווח והבקרה הקבועים בהחלטת הממשלה מס' 3708 מיום 11.9.2011 שעניינה התכנית לקידום הצמיחה והפיתוח הכלכליים של האוכלוסייה הבדואית בנגב.

ז. תקציב ורשויות

סך התקציב לתכנית יעמוד על 40 מלש"ח בחלוקה הבאה:

(א) הסיוע יינתן לרשויות המקומיות הבאות על פי

הפירוט שלהלן:

רהט	עירייה	0.99 מלש"ח
חורה	מועצה מקומית	1.33 מלש"ח
כסיפה	מועצה מקומית	1.33 מלש"ח
לקיה	מועצה מקומית	1.33 מלש"ח
שגב שלום	מועצה מקומית	1.33 מלש"ח
ערערה בנגב	מועצה מקומית	1.33 מלש"ח
תל שבע	מועצה מקומית	1.33 מלש"ח
נווה מדבר	מועצה אזורית	4.305 מלש"ח
אל קסום	מועצה אזורית	4.305 מלש"ח
סה"כ		17.58 מלש"ח

(ב) בנוסף לתקציבים המנויים בס"ק א' לעיל, יינתן סיוע לשם ביצוע פעולות אזוריות בתחומי הרשויות המנויות בסעיף א', על פי החלוקה שלהלן:

(1) שיקום ופינוי מפגעי פסולת קיימים – 3.6 מלש"ח.

מזכירות הממשלה

(2) תשתיות מחזור – הקמת תחנת מעבר

– 8.2 מלש"ח.

(3) הקמת איגוד ערים – 7.62 מלש"ח.

(4) פעולות חינוך – 3 מלש"ח.

ג) חלוקת התקציב על פי תחומי פעולה ושנים :

תחום	גורם מממן	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ
תכנון	המשרד להגנת הסביבה	0.27	0.18	0	0	0	0.45
תשתיות מחזור (עירונית)	המשרד להגנת הסביבה	0	0.812	0.609	0.609	0	2.03
תשתיות מחזור (אזוריות)	המשרד להגנת הסביבה	0	1.64	3.28	3.28	0	8.2
שיקום מפגעי פסולת	המשרד להגנת הסביבה	0	0.08	0.62	0.62	0	3.2
	מקורות החלטה 3708	0	1.2	1.54	1.54	1.2	3.6
חינוך והסברה	מקורות החלטה 3708	0	2.52	1.26	1.26	1.26	6.3
	המשרד להגנת הסביבה	0.24	0.69	0.69	0.69	0.69	3
אכיפה (כולל) פעילות איגוד ערים	מקורות החלטה 3708	0.2	2.101	1.773	1.773	1.773	7.62
פינוי פסולת ביתית	משרד הפנים	0.3	0.95	1.2	1.25	1.3	5

מזכירות הממשלה

0.6	0	0	0	0.3	0.3	מקורות החלטה 3708	ותברואה במועצות אזוריות
15	0.69	5.199	5.199	3.402	0.51	תקציב המשרד להגנת הסביבה	סה"כ
20	4.233	4.573	4.573	6.121	0.5	מקורות החלטה 3708	
5	1.3	1.25	1.2	0.95	0.3	משרד הפנים	

יב. משרד התיירות

פארק ירוחם – "ירוחם - עיר בלב פארק":

1) להטיל על שר התיירות לרכז ולתאם צוות היגוי שיפעל לסיוע ולקידום פארק ירוחם, בשיתוף המשרד להגנת הסביבה, המשרד לפיתוח הנגב והגליל, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, רשות מקרקעי ישראל וגורמים נוספים לפי הצורך, ולפעול כדלקמן:

א. שיקום ופיתוח פארק ירוחם כמוקד פנאי, נופש ותיירות אזורי: פיתוח תשתיות תיירותיות, שיקום הנחלים, פיתוח השטחים הפתוחים, מתן פתרונות אספקת מים לפארק, שיקום האגמים והסביבה.

ב. פיתוח ושיקום הנחלים החוצים את ירוחם ועוברים בין השכונות הוותיקות לשכונות החדשות, ובכך לחבר את העיר אל הפארק ואל המכתש הגדול כרצף אחד.

ג. להטיל על המשרד להגנת הסביבה לרכז ועדת היגוי מקצועית שתכוון ותלווה מקצועית את הפעולות הכלולות בסעיפים א' וב' בנושא שיקום הנחלים, האגמים והסביבה.

מזכירות הממשלה

1) המשרדים שלהלן יתקצבו את המועצה המקומית ירוחם לטובת פרויקט "ירוחם- עיר בלב פארק" כמפורט להלן:

משרד	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ
הגנת הסביבה		0.35	0.35			0.7
רשות מקרקעי ישראל/משב"ש*		1	1	1		3
המשרד לפיתוח הנגב והגליל		0.25	0.25	0.25		0.75
משרד התיירות	0.3	1	1	1		3.3
משרד החקלאות- רשות הניקוז		0.5	0.5	0.5		1.5
סה"כ במלש"ח	0.3	3.1	3.1	2.75		9.25

* תקציב רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון מותנה באפשרות להעמיס את התקציב על עלויות הפיתוח, עבור חלקי הפארק שבמסגרת התב"עות שבאחריות רמ"י והמשרד.

יג. משרד האנרגיה והמים:

להטיל על מנכ"ל משרד האנרגיה והמים בתיאום עם משרד הביטחון לגבש תוכנית מענה לתחום תשתיות האנרגיה (חשמל וגז) והמים לבסיסים. התוכנית תוצג לצוות הבין-משרדי בתוך 150 יום מהחלטה זו.

יד. משרד הפנים:

הממשלה רושמת לפנייה את הודעת שר הפנים, כי הקים 3 ועדות חקירה ייעודיות לבחינת גבולות ואופן חלוקת ההכנסות הצפויות בין הרשויות בנגב.

6. ניהול התוכנית

- א. בהמשך לסעיף 7 להחלטת הממשלה מס' 4415 מיום 20.11.2005 שעניינה תכנית לאומית אסטרטגית לפיתוח הנגב ובהמשך לסעיף 5 להחלטת הממשלה מס' 747 מיום 27.11.2006 שעניינה תוכנית לפיתוח הנגב, להטיל את האחריות ליישום החלטה זו על המשרד לפיתוח הנגב והגליל אשר באופן ישיר ובאמצעות זרוע הביצוע האזורית (הרשות לפיתוח הנגב) יהיה אחראי על תכלול התוכנית ועל יישומה.
- ב. הצוות הבין-משרדי, שהוקם לפי החלטת ממשלה מס' 5067 בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה ומנכ"לית המשרד לפיתוח הנגב והגליל, יהיה אחראי על מעקב אחר יישום החלטה זו, הסרת חסמים ואישור תוכניות העבודה המשרדיות (להלן - הצוות הבין-משרדי). לחברי הצוות המפורטים בסעיף (2) להחלטה יתווספו גם ראש המטה הקיברנטי הלאומי במשרד ראש הממשלה ומנכ"ל משרד התיירות.
- ג. התוכניות יתבצעו ע"י משרדי הממשלה בתחומי עיסוקם בהתאם לאחריותם של המשרדים בהחלטה זו.
- ד. המשרד לפיתוח הנגב והגליל, באמצעות הרשות לפיתוח הנגב, בנושאים כפי שיגדיר, יקים ועדות היגוי אזוריות (שולחנות עגולים) בהשתתפות נציגי המשרדים, ראשי רשויות, נציגי חברה אזרחית והמגזר העסקי, לצורך טיוב ההשפעות האזוריות של התוכנית, התאמתה לצרכים המתפתחים ורתימת כוחות מקומיים, והכל תוך דיאלוג מתמיד בין משרדי הממשלה והשותפים האחרים.
- ה. הרשות לפיתוח הנגב תשמש זרוע ביצוע אזורית בהיותה תאגיד הכולל את כלל הרשויות והמוסדות המרכזיים בנגב לרבות משרדי ממשלה, ותסייע ביישום החלטה זו. הרשות תוכל לבצע פעולות ושירותים משלימים לפעולות המשרדים ו/או פעולות הנובעות משילוב צרכים בין משרדיים ככל שיעלה הצורך בכך כחלק מיישום התוכנית.
- ו. המשרד לפיתוח הנגב והגליל יפעל להקמת מרכזי שירות שתפקידם להנגיש באופן יעיל ומרוכז את השירותים והמענים הנדרשים ובכלל זה מידע, שיסייעו במשיכה ובליוי של כלל הגורמים המעוניינים לעבור לנגב (תושבים ועסקים) ולתושבים והעסקים הנמצאים כיום בנגב, ובכלל זה משיכה ליישובי המטרה. השירותים במרכזים יינתנו בכפוף לכללי הפעלתם ע"י

המשרד לפיתוח הנגב והגליל או הרשות לפיתוח הנגב, ובתיאום עם משרדי הממשלה הרלבנטיים.

ז. תפקידי המשרד לפיתוח הנגב והגליל

(1) לנהל את יישום התוכנית לפיתוח הנגב על כל היבטיה, ובכלל זה לבצע מעקב ובקרה אחר יישומה, לרבות מעקב אחר ביצוע תוכניות העבודה של המשרדים המפעילים את התוכנית, לוחות הזמנים לביצוען ואופן ניצול התקציב על ידם.

(2) לסייע למשרדי הממשלה בתכנון מפורט של חלקי התוכנית שבתחומי אחריותם, ככל שיידרש.

(3) לתאם בין רשויות המדינה, הרשויות המקומיות וגופים אחרים בכל הקשור ליישום התוכנית.

(4) לקדם מיצוי המשאבים והכלים שבתוכנית על ידי היישובים בנגב בדגש על יישובי המטרה.

(5) לגבש, במידת הצורך, נהלי עבודה בין משרדי הממשלה לבין הרשויות המקומיות לצורך יישום התוכנית ביישוביהם.

(6) לרכז את הצורך בביצוע עדכונים ושינויים במרכיבי התוכנית בהתאם לקצב התקדמות ביצועה, השינויים והצרכים בשטח והחסמים שיעלו ביישומה, ולהביא המלצות להכרעת הצוות הבין משרדי, לרבות בכל הנוגע להסטות תקציביות בהתאמה.

(7) ללוות את התוכנית במחקר הערכה מלווה ולבצע סקרים בהתאם לצורך. כמו כן, לגבש, בתיאום עם משרדי הממשלה ובהתייעצות עם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אמות מידה למדידת הצלחת התכנית שיובאו לאישור הצוות הבין-משרדי.

(8) לרכז את עבודת הצוות הבין-משרדי על כל היבטיה:

(א) משרדי הממשלה הלוקחים חלק בתוכנית יגישו למשרד תוכניות עבודה מפורטות (הכוללות גם מדדי הצלחה) למימוש הפעולות שבתחום

אחריותם לשנים 2013 - 2014 בתוך 60 יום מיום קבלת ההחלטה. ככל שנקצבה בהחלטה זו לתכנון פעולה מסוימת תקופה החורגת מ-60 יום - יושלמו ע"י המשרדים פרטי תוכנית העבודה לגביה בהמשך ובהתאמה.

(ב) אחת לחצי שנה יגיש מנכ"ל כל משרד מהמשרדים המפעילים את התוכנית למשרד דו"ח על אודות ביצוע התוכנית המתייחס גם לעמידה במדדי תוכנית העבודה המשרדית שאושרה ע"י הצוות הבין-משרדי, לקשיים ביישומה ולפעולות שמוצע על ידו לנקוט כדי לקדם את יישומה.

(ג) מנכ"לי המשרדים המפעילים את התוכנית יגישו למשרד בתחילת חודש אוקטובר של כל שנה משנות התוכנית, תוכנית עבודה מפורטת לביצוע משרדם בשנה העוקבת. תוכנית העבודה הכוללת תאושר על ידי הצוות הבין-משרדי.

7. הצוות הבין משרדי (להלן - הצוות)

- א. הצוות יתכנס לפחות אחת לחצי שנה.
- ב. אחת לשנה יקיים הצוות דיון לבחינת התקדמות ההחלטה והצורך לעדכנה או לערוך בה שינויים.
- ג. הצוות יהיה אחראי לאשר את תכנית העבודה של המשרדים המפורטים בהחלטה זו אחת לשנה, בהתאם למטרות התוכנית, וליעדיה ואת מדדי ביצוען.
- ד. הצוות יבצע מעקב אחר יישום החלטת הממשלה ויפעל במידת הצורך להסיר חסמים המונעים או מעכבים את המשך יישום התכנית לפיתוח הנגב.
- ה. הצוות יהא רשאי לאשר הסטות תקציביות בין סעיפי התוכנית השונים, בהסכמת אגף התקציבים במשרד האוצר, ובכפוף לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985 ולהוראות כל דין.

ו. הצוות מוסמך למנות ועדות משנה מקרב חבריו אשר יעסקו בתחומים ספציפיים הנוגעים לתוכנית.

ז. בתוך 90 יום ממועד אישור החלטה זו יכנס הצוות דיון שאליו יזמנו כלל המשרדים המפעילים את התוכנית להצגת תכניות העבודה המשרדיות ואישורן. אם לפי החלטה זו נקבע מועד מאוחר יותר לאישור תוכניות – יתכנס הצוות שנית לאישורן (בחלוף 150 יום ובהתאם למועדים הנוספים שנקבעו).

ח. בשנת 2015 יבחן הצוות הבין-משרדי את תוצאות יישום התוכנית עד לשנה זו ואת הצורך בביצוע שינויים לתוכנית לאורן, וכן בראשית שנת 2017 יבחן את הצורך בגיבוש צעדי המשך לתוכנית.

8. תקציב

א. תקציב התכנית יעמוד על סך כולל של 569.765 מל"ח, אשר יורכבו מתקציבי משרדי ממשלה שונים, כמפורט בטבלה שלהלן.

ב. אגף התקציבים במשרד האוצר יפתח, ככל הניתן, תקנות תקציביות ייעודיות בספרי התקציבים של משרדי הממשלה השונים בתוכנית, לטובת המטרות הקבועות בתוכנית זו והתקציבים המוקצים בהחלטה זו על ידי המשרדים ישמשו לטובת התוכנית בלבד.

ג. משרד ממשלתי ראשי, בתקציבי פיתוח המחייבים זאת, להתחייב על סכום הגבוה מהסכום הקבוע לשנה בהחלטה זו, בכפוף לאישור אגף התקציבים במשרד האוצר, ובלבד שסך ההתחייבות לא יעלה על התקציב הרב שנתי המוקצה לאותה מטרה.

ד. מובהר כי תקופת ביצוע התוכנית לרבות לצורכי תקצובה ולצורכי ביצוע תהיה בת 5 שנים.

ה. תקציב התוכנית אינו מהווה חלופה לכל תקציב אחר שהוקצה על-ידי משרדי הממשלה לטובת יישובים בנגב ויישובי המטרה בפרט, בבסיס התקציב לשנים 2013-2014, או לכל תקציב כאמור שייקבע בתקציבי המדינה שיאושרו בתקופת התוכנית.

מזכירות הממשלה

ו. פריסת תקציב התכנית לפי משרדים / שנים תהיה לפי האמור
בטבלה שלהלן (למען הסר ספק הסכומים המופיעים בטבלה
הם המחייבים):

משרד	2013	2014	2015	2016	2017	סה"כ במלש"ח
משרד הכלכלה*	15	67	75	93	22	184
המשרד להגנת הסביבה	0.75	4.1	11.4	4.05	2.4	22.7
משרד החינוך	4	4	4	4	4	20
משרד השיכון	0	9	9	10.5	7.5	36
משרד התרבות	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	12.5
משרד התיירות	0.3	1	1	1	0	3.3
משרד החקלאות	0	0.5	0.5	0.5	0	1.5
מטה יישום לתוכנית הבדואים	1	5	8.4	11.4	9.2	35
המטה הקיברנטי	0	3	3	4	0	10
לפיתוח נגב וגליל	20	34.25	34.25	31.25	32	151.75
משרד הפנים	0.25	1.25	1.35	1.35	0.8	5
סה"כ במלש"ח	43.8	131.6	150.4	163.55	80.4	481.75

* לא כולל תקציב הכשרות לעובדים בכל הארץ לרבות הנגב עפ"י סעיף 5(א)(7).

9. עדיפות לאומית

החלטה זו כוללת מספר אזורים ויישובים שיוגדרו כאזורי עדיפות
לאומית בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה
ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן
– החוק).

ממשלת ישראל פועלת לקידום מהלך לאומי להענקת מחנות צה"ל

לנגב, כאמור בהחלטות הממשלה מס' 1529 מיום 1 באפריל 2007, שעניינה - העברת אגד מחנות הדרכה (קריית הדרכה) לצומת הנגב, מס' 3976 מיום 24 באוגוסט 2008, שעניינה ועדת היגוי עליונה להעתקת מחנות צה"ל לנגב ומס' 3161 מיום 17 באפריל 2011, שעניינה העתקת מחנות אמ"ן ותקשוב לנגב. מעבר למשמעויות המהלך למערכת הביטחון עצמה, למהלך העתקתם של מחנות צה"ל לנגב עשויה להיות השפעה מכרעת על פיתוחו של הנגב, ובכוחו להוות מנוף משמעותי לפיתוח האזור וצמיחתו. החלטה זו מיועדת לסייע להביא למיצוי הפוטנציאל הטמון בהעתקת מחנות צה"ל לנגב לפיתוח האזור, תוך מתן מענה לצרכים האזרחיים הנלווים למהלך ובכלל זה לגידול הצפוי באוכלוסיית היישובים ולתמהיל ואיכות המגורים הרצויים, הכל תוך קביעת אבחנות בין יישובים ואזורים שונים בהתאם למעגלי ההשפעה של המהלך.

ההחלטה בדבר קביעת היישובים והאזורים כאזורי עדיפות לאומית מבוססת על השיקולים המפורטים בסעיף 151(ב) לחוק, ובכלל זה חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים בו, כאמור בסעיף 151(ב)(2) לחוק; תכנון הפריסה של האוכלוסייה כאמור בסעיף 151(ב)(3) לחוק; מיקומו הגיאוגרפי של האזור או היישוב או המרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה וממרכז הארץ, כאמור בסעיף 151(ב)(4) לחוק; והצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות כאמור בסעיף 151(ב)(5) לחוק.

להלן פירוט השיקולים העומדים ביסוד קביעת האזורים והיישובים המנויים בהחלטה זו כבעלי עדיפות לאומית, והנתונים התומכים בהם:

א. יישובי הנגב

כאמור, החלטה זו באה בהמשך ישיר להחלטות הממשלה אשר קבעו יעד לאומי להעתקתם של מחנות צה"ל לנגב ואשר בהתאם להן נעשות מכלול הפעולות, תכנוניות ואחרות, להעתקת המחנות.

נוכח המהלך הכולל להעתקת המחנות, אשר במסגרתו נקבע גם מיקומם, ואשר כנגזרת ממנו נוצר פוטנציאל לשינוי משמעותי בנגב - שהוא האזור המושפע מהעתקת המחנות, מוצע להכריז על יישובי הנגב כבעלי עדיפות לאומית. השיקולים שביסוד הכרזתם כאמור הם תכנון הפריסה של האוכלוסייה כאמור בסעיף 151(ב)(3) לחוק; מיקומו הגיאוגרפי של האזור או היישוב או המרחק שלו מריכוזי

אוכלוסיה וממרכז הארץ, כאמור בסעיף 151(ב)(4) לחוק; והצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסיה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסיה אחרות כאמור בסעיף 151(ב)(5) לחוק.

בהתאם, יישובי הנגב לעניין החלטה זו כוללים את כלל הרשויות המקומיות בדרום הארץ בהתאם לנפות באר שבע ואשקלון של משרד הפנים, אשר מדורגות באשכולות פריפריאליות 1-5, בהתאם למדד הפריפריאליות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – הלמ"ס).

מדד הפריפריאליות של הלמ"ס מחושב כשקלול של קרבת הרשות המקומית לגבול מחוז תל אביב ושל מדד הנגישות הפוטנציאלית של הרשות המקומית, המשקלל בין קרבת הרשות המקומית לכל הרשויות המקומיות בארץ לבין גודל האוכלוסייה שלהן. מדד הפריפריאליות מדרג את הרשויות המקומיות באשכולות 1 עד 10, כאשר אשכול 1 כולל את הרשויות הפריפריאליות ביותר ואשכול 10 את הרשויות המרכזיות ביותר.

יצוין, כי העיר באר שבע, שהיא העיר הגדולה והמרכזית באזור הנגב, ואשר מהווה יעד מרכזי להשפעותיו האפשריות של מהלך העתקת מחנות צה"ל, וכן הרשויות בסביבתה הקרובה, מדורגות באשכול 5 במדד הפריפריאליות. הרשויות המקומיות בדרום המדורגות באשכול 6 ומעלה הן צפוניות יותר וקרובות יותר למרכז הארץ.

אמת המידה האמורה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 151(ב)(4) לחוק.

מעבר לשיקול הגיאוגרפי, יישובי הנגב כוללים כ-60% משטחה של המדינה, אך מאכלסים רק כ-14% מהאוכלוסייה. בהתאם לנתוני הלמ"ס, כפי שהתפרסמו בשנתון הסטטיסטי לישראל לשנת 2012, נכון לשנת 2011, צפיפות האוכלוסין לקמ"ר יבשתי במחוז דרום של משרד הפנים (הכולל את נפות באר שבע ואשקלון) עומד על 79.1 נפשות לקמ"ר, זאת לעומת 7,522.2 נפשות לקמ"ר במחוז תל אביב, 1,483.7 נפשות לקמ"ר במחוז ירושלים, 1,463.8 נפשות לקמ"ר במחוז מרכז, 1070.7 נפשות לקמ"ר במחוז חיפה ו-291.6 נפשות לקמ"ר במחוז הצפון. החלטה זו מיועדת, בין היתר, לעודד הגירה חיובית לנגב, באופן העולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 151(ב)(3) לחוק.

נוסף לאמור, קיימים פערים משמעותיים בין הנגב לבין אזורים אחרים במדינה, וההחלטה בעניין זה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 151(ב)(5) לחוק, ומיועדת להביא לצמצום של פערים כאמור,

תוך מתן דגש מיוחד לתחומים שבהם יש רלוונטיות מיוחדת למהלך העתקת מחנות צה"ל לנגב.

בכלל זה יצוין, כי הנגב סובל מרמות נמוכות של תעסוקה: על פי נתוני הלמ"ס לשנים 2009-2010 נתוני הנגב נמוכים מהממוצע הארצי. כך למשל, אחוז המועסקים בנגב (נפת באר שבע ונפת אשקלון) הוא 54.8% לעומת 57.3% ממוצע ארצי, ובהתאמה ההכנסה החודשית למשק בית בנפת באר שבע ונפת אשקלון (ברוטו) היא 12,510 ₪ לעומת 14,639 ₪ ממוצע ארצי.

בתחום החינוך הטכנולוגי מדעי, אשר הינו בעל רלוונטיות מיוחדת בהקשר של מעבר בסיסי צה"ל לנגב, קיימים על פי נתוני משרד החינוך, פערים כגון: אחוז הנבחנים בבגרות במדעי המחשב במחוז דרום (כהגדרתו במשרד החינוך) בשנת 2011 הוא 4.6% מכלל התלמידים לעומת 6.2% בממוצע ארצי. הפערים באחוז המצטיינים גדולים עוד יותר, כך למשל: הממוצע הארצי של שיעור המצטיינים מהעוברים בגרות במדעי מחשב ברמה של חמש יחידות לימוד הוא 74.1% לעומת 46.8% במחוז דרום. בהתאם לכך, אחוז המשרתים מהנגב כיום ביחידות הטכנולוגיות של צה"ל נמוך משיעור אוכלוסיית הנגב מכלל האוכלוסייה (כ-8% לעומת 15% שיעורם באוכלוסייה). פער משמעותי נוסף הוא הפער בשיעור העומדים בדרישות הסף של האוניברסיטאות מבין הזכאים לתעודת בגרות, כאשר הממוצע הארצי לשנת 2011 עמד על 84.1% ובמחוז דרום הוא עמד באותה שנה על 79.7% בלבד. קיימים פערים בתחומים רבים נוספים. הסיוע המוצע בתחומים אלו כמפורט בהחלטה, מכוון להגדיל את מספרם של תושבי הנגב הכשירים לשרת ביחידות הטכנולוגיות שבבסיסים המועתקים לאזור, באופן שימקסם את ההפריה ההדדית בין הבסיסים ליישובים שבסביבתם.

ב. יישובי המטרה

השיקולים שביסוד ההחלטה לעניין יישובי המטרה הם חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים בו, כאמור בסעיף 151(ב)(2) לחוק, ומיקומו הגיאוגרפי של האזור או היישוב או המרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה וממרכז הארץ, כאמור בסעיף 151(ב)(4) לחוק.

יישובי המטרה, כפי שנקבעו בהחלטה זו, הם אותם יישובים השוכנים בנגב, כהגדרתו לעיל, שמצויים בטווח נסיעה יומית קצרה ממחנות צה"ל העתידיים לקום, ואשר עולה חשש שאין באפשרותם להיערך בכוחות עצמם למיצוי הפוטנציאל הכלכלי הטמון בהעתקת מחנות

צה"ל לסביבתם הקרובה, ובכלל זה לגידול הצפוי באוכלוסייה בהם וליצירת תמהיל ואיכות המגורים הרצויים. ללא היערכות ממשלתית מתאימה, צפוי, כי יישובי המטרה לא יהיו ערוכים לתת מענה לקליטת משפחות רבות ותיבלם האפשרות למיצוי מלוא הפוטנציאל של המהלך הלאומי של מעבר המחנות לנגב.

לפיכך, נדרש ביישובים אלו מיקוד מאמץ למימוש הפוטנציאל הקיים בהם לגידול דמוגרפי ולצמיחה, בשל קרבתם לבסיסים, בשים לב לאתגרים הנובעים מחוסנם הכלכלי הנמוך של היישובים וריחוקם ממרכז הארץ.

בהתאם נקבעו שלושה תנאים מצטברים להגדרת יישובי המטרה מתוך כלל יישובי הנגב כפי שהוגדרו לעיל:

- קרבה למחנות צה"ל: יישובי המטרה הם יישובים השוכנים במרחק של 20 ק"מ לכל היותר ממחנות צה"ל (להלן – מסגרת ההשפעה). תנאי זה נקבע במטרה לכלול בהגדרת אזורי העדיפות לעניין זה אך ורק יישובים השוכנים במרחק נסיעה יומית קצרה ממחנות צה"ל ואשר הינם בעלי הפוטנציאל המשמעותי ביותר להיות מושפעים ממעבר המחנות ולהוות מוקד למשיכת אוכלוסייה כתוצאה מהמהלך.

הבסיסים העוברים לנגב ורלוונטיים להחלטה זו ואשר לאור מיקומם נקבעו יישובי המטרה הם: בח"א 27 בנבטים (החל איכלוס ב- 2009 ואילך) קריית ההדרכה בצומת הנגב (אכלוס צפוי החל מ- 2015), קריית התקשוב בבאר שבע (איכלוס צפוי החל מ- 2017) וקריית המודיעין בליקית, בין עומר לשוקת (אכלוס צפוי החל מ- 2018).

מדידת המרחקים נעשתה בקו אווירי מהמיקום המיועד של מרכז הבסיסים העתידיים לקום לבין גבול תחום השיפוט של הרשות המקומית, כאשר מדובר בעיריות ומועצות מקומיות. במועצות אזוריות נערכה המדידה ליישוב במועצה האזורית הקרוב ביותר למיקומו המיועד של הבסיס.

- מדד כלכלי-חברתי: נכללו רשויות מקומיות המדורגות באשכולות 1-5 בלבד במדד הכלכלי חברתי של הלמ"ס.

- הכנסות מארנונה: נכללו רשויות מקומיות אשר הכנסותיהן מארנונה לנפש ב-2012 לא עלו על כפליים הממוצע הארצי, שהם 4,802 ₪ לנפש בשנה.

כאמור, קביעת מסגרת ההשפעה, העומדת על מרחק של 20 ק"מ מהבסיסים, מבוססת על כך שיישובים בטווח זה הם בעלי הפוטנציאל המירבי להיות מושפעים ממעבר הבסיסים ולהוות יעד לקליטת אנשי הקבע ומשפחותיהם, אם ייערכו לכך כראוי. הטווח של מסגרת ההשפעה נקבע, בין היתר, בהתבסס על מחקר בנושא "השקעה בתשתית תחבורתית, יוממות ושכר", שפרסמה מחלקת המחקר בבנק ישראל בשנת 2008, במסגרתו נבדק שיעור היוממות לטווח של למעלה מ-20 ק"מ בקו אווירי ונמצא שמדובר בשיעורים נמוכים מאד (שיעור היוממות מעבר לטווח 20 ק"מ עמד בהתאם למחקר על 12.1% מכלל המועסקים במשק, ובפריפריה הוא גבוה אך במעט ועומד על 16.8% מכלל המועסקים).

לצד זאת נקבעו אמות מידה לעניין דירוגה הכלכלי חברתי של הרשות והכנסותיה מארנונה, באופן שמותיר בגדר יישובי המטרה רק את אותם יישובים שדירוגם הכלכלי חברתי אינו עולה על אשכול חמש, ושהכנסותיהם מארנונה נפיש אינן עולות על כפליים הממוצע הארצי ב-2012. אמות מידה אלו מבטאות את העובדה שרשויות מקומיות בעלות חוסן חברתי כלכלי ורשויות מקומיות בעלות מקורות תקציביים משמעותיים מסוגלות להיערך באופן עצמאי למעבר וליהנות מפירותיו, בעוד שרשויות אשר אינן נהנות מחוסן כלכלי חברתי אינן יכולות לעשות כן עקב היעדר תשתיות ותקציבים מספקים, וזקוקות לסיוע ממשלתי מיוחד על מנת לממש את הפוטנציאל לפיתוח כלכלי וגידול דמוגרפי כתוצאה מקרבתן לבסיסים. בנוסף, רשויות מקומיות המדורגות באשכולות הגבוהים של הדירוג הכלכלי חברתי הן בעלות כוח משיכה לאוכלוסיה חדשה, ולעומתן הרשויות המדורגות באשכולות נמוכים יותר זקוקות לסיוע ומעורבות ממשלתית כדי לשפר את מיצובן ומעמדן ולהוות יעד אטרקטיבי למשיכת אוכלוסייה. אמות המידה המפורטות לעיל מיועדות למנוע מצב בו הנהנות העיקריות מהעתקת המחנות הן הרשויות המקומיות המדורגות באשכולות הגבוהים, בעוד שרשויות מקומיות שדירוגן נמוך יותר נותרות מאחור, ובאופן שמיועד להביא לפריסת האוכלוסייה כתוצאה מהמהלך בצורה המיטבית.

שילובם של שלושת התנאים עולה בקנה אחד עם השיקולים המנויים בסעיפים 151(ב)(2) ו-151(ב)(4) לחוק.

ביחס ליישובי הבדואים בנגב ראו סעיף (ד) להלן.

ג. ירוחם

המועצה המקומית ירוחם נמנית על יישובי המטרה והיא הפריפריאלית ביותר מבין יישובים אלו (מדורגת במקום 24, באשכול פריפריאליות שלוש, דימונה וערד מדורגות גם הן באשכול 3, אולם במקומות גבוהים יותר, ויתר יישובי המטרה מדורגים באשכולות 4 או 5). בנוסף, ירוחם היא הרשות הקטנה ביותר מבין יישובי המטרה (8,300 נפש בהתאם לנתוני הלמ"ס העדכניים שהם נתוני שנת 2011, יתר הרשויות העירוניות הנכללות ביישובי המטרה מונות יותר מ- 23,000 נפש).

מעבר לכך, ירוחם היא הרשות הקרובה ביותר מבין יישובי המטרה, לבסיס קריית ההדרכה שצפוי לקום בצומת הנגב, ונמצאת בטווח של פחות מ-10 ק"מ מהבסיס. אכלוס קריית ההדרכה צפוי להתחיל כבר בשנת 2015. לפיכך, ובשונה משאר יישובי המטרה, תקופת ההיערכות העומדת לרשותה לקראת תחילת מועד האכלוס קצרה מאד. הדבר מחייב אפוא ריכוז מאמץ בזמן קצר על מנת שלא להחמיץ את התנופה הכרוכה בתחילת אכלוס הבסיס, זאת בהתחשב גם במגבלות ובכושר הנשיאה העצמאי המוגבל של רשות מקומית שהיא לכתחילה קטנה מאד. בנוסף, הצלחתה או כישלונה של ירוחם למצות את הפוטנציאל הכלכלי והדמוגרפי ממעבר קריית ההדרכה יכול לשמש מנוף או חסם תודעתי עבור שאר יישובי המטרה בהקשר המעבר העתידי של קריות התקשוב והמודיעין.

לאור זאת נכללו בהחלטה מספר מצומצם של כלי סיוע המיועדים לירוחם בלבד. ההחלטה בעניין זה, המהווה העדפה מיוחדת מבין יישובי המטרה, נסמכת על השיקול הקבוע בדבר מיקומו הגיאוגרפי של האזור או היישוב או המרחק שלו מריכוזי אוכלוסיה וממרכז הארץ, כאמור בסעיף 151(ב)(4) לחוק.

ד. יישובי הבדואים בנגב

בהחלטת ממשלה מס' 3708 מיום 11.9.2011 אושרה תוכנית לקידום הצמיחה והפיתוח הכלכליים של האוכלוסייה הבדואית בנגב.

בהתאם להחלטה מס' 3708 האמורה, כל הרשויות המקומיות הבדואיות בנפת באר שבע הוגדרו כיישובים בעלי עדיפות לאומית לטובת אותה החלטה. בהחלטה הובהר, כי בהתאם לחוק, היא נסמכת על השיקולים בדבר חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים בו, כאמור בסעיף 151(ב)(2) לחוק והצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין

קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות כאמור בסעיף 151(ב)(5). בהחלטה הובאו בהרחבה גם הנימוקים והנתונים התומכים כנדרש בחוק.

תוכנית הפיתוח המבוצעת בהתאם להחלטה מס' 3708 מצויה כעת בשנת הביצוע השנייה מתוך חמש שנות התוכנית.

יצוין, כי הרשויות המקומיות הבדואיות לא נכללו ביישובי המטרה שעל-פי החלטה זו: נראה, שכמעט אין צפי למעבר אנשי ומשפחות משרתים מהבסיסים ליישובי הבדואים, ומעבר לכך - הממשלה קיבלה לא מכבר את החלטה מס' 3708 האמורה מכוחה מיושמת תוכנית לפיתוח כלכלי וחברתי של האוכלוסייה הבדואית בנגב בהיקף של 1.2 מיליארד ₪ ובמסגרתה נהנות הרשויות הבדואיות מכלי סיוע כפי שנקבעו בהחלטה זו. הכלים שנקבעו בהחלטה 3708 מותאמים לצורכיהן ולמאפייניהן של רשויות אלו ונקבעו שם בשים לב ומתוך התחשבות במעבר הצפוי של בסיסי צה"ל דרומה. מדובר בכלים שעוסקים רובם ככולם בתחומים שכוסו בהחלטה 3708, בסכומים משמעותיים, כגון: חינוך בלתי פורמאלי, סיוע לרשויות והשקעה במוסדות ציבור. יוער כי היקפה הכספי של ההשקעה הממשלתית ביישובי הבדואים בנגב, באופן יחסי למספר התושבים, גבוהה משמעותית מהיקף הסיוע ליישובי המטרה.

לצד זאת, במסגרת ההחלטה הנוכחית מוצע, מעבר להכללתן של הרשויות המקומיות הבדואיות ביישובי הנגב, והתועלות שינבעו להן מכך, גם לקבוע מספר הטבות נוספות לרשויות אלו, מעבר לאלו האמורות בהחלטה מס' 3708. זאת, כחלק מהמאמץ הכללי לפיתוח ולחיזוק הנגב והרצון להבטיח את התרומה שתנבע לחברה הבדואית מהפיתוח והשגשוג הצפוי לנגב כתוצאה ממעבר הבסיסים מצד אחד, ומהמאמץ להסדרת התיישבות הבדואים בנגב, מצד שני, והכל כדלקמן –

- הטבות הקשורות במישרין למהלך העתקת מחנות צה"ל לנגב, אשר נועדו לאפשר לאוכלוסייה הבדואית ליהנות מפירות המהלך, הפעילות העסקית וההזדמנויות הכלכליות אשר ייגזרו ממנו. בהקשר זה יש למנות את ההטבות המנויות בסעיף 5(יא) להחלטה, המתייחדות לאוכלוסייה הבדואית בפרט - הקמת אזור סחר תיירותי בצירים בנגב המצויים בממשק עם בסיסי צה"ל העוברים לנגב, וכן את האמור בסעיף 5(ח)(3) להחלטה, בדבר הסרת חסמים המקשים על העסקת חברות ופרטים מקרב האוכלוסייה הבדואית בנגב, במסגרת הקמת הבסיסים והפעלתם.

כמו כן, חשוב לציין הטבות המשותפות ליישובים בדואים וליישובים יהודיים כאחד, בהן למשל הקמת אזור תעשייה בצומת שוקת.

• הטבות בנושאים הקשורים להגנת הסביבה, תחום אשר לא קיבל מענה בהחלטה מס' 3708, ואשר כעולה מסעיף 18(א) בה נדרשה לגביו עבודת מטה נוספת, הבאה לכלל הבשלה בהחלטה זו.

הנימוקים והנתונים המפורטים בסעיף 19 להחלטה מס' 3078, לצורך הגדרת היישובים הבדואים כיישובים בעלי עדיפות לאומית לטובת ההטבות המתווספות כעת, יפים גם לצורך החלטה זו.

לשלמות התמונה יצוין, כי המדד הכלכלי חברתי של הלמ"ס עודכן בחודש אפריל 2013, ובהתאם למדד העדכני כמחצית מהרשויות המקומיות הבדואיות עלו מאשכול 1, שהוא הנמוך ביותר, לאשכול 2. עובדת היותן של הרשויות המקומיות הבדואיות באשכול 1 צוינה במסגרת שלל הנימוקים שפורטו בהחלטה מס' 3708, אולם שיפור זה בדירוגן של הרשויות אינו משנה את התמונה הכוללת.

נספח לסעיף 5(י)

מספר בריכת האידוי	גורם משקם	פעילות נדרשת לשיקום	ייעוד לאחר השיקום	מועד סיום השיקום
-------------------	-----------	---------------------	-------------------	------------------

והגורם המפתח

201	המועצה המקומית תעשייתית	שאיבת נוזלים וביצוע סקר קרקע	אתר לטיפול וסילוק פסולת יבשה אזורי (לשיווק על ידי רמ"י)	דצמבר 2016
202	המועצה המקומית תעשייתית	שאיבת נוזלים וביצוע סקר קרקע	אתר לטיפול וסילוק פסולת יבשה אזורי (לשיווק על ידי רמ"י)	דצמבר 2016

מזכירות הממשלה

רמ"י)				
203	המועצה המקומית תעשייתית	שאיבת נוזלים וביצוע קרקע	אתר לטיפול וסילוק פסולת יבשה – אזורי (לשיווק על ידי רמ"י)	דצמבר 2016
204	המועצה המקומית תעשייתית	שאיבת נוזלים וייצוב קרקעית	מטמנה לפסולת מסוכנת לאחר מיצוב מיצוק – החברה לשירותי איכות הסביבה. בכפוף לתוצאת בדיקות בנושא עלויות והיתכנות טכנו הנדסית מול החברה	דצמבר 2017
205	המועצה המקומית תעשייתית בשיתוף מפעל קופולק	שאיבת נוזלים	בריכת אידוי מפעלית-קופולק	מאי 2015
206	המועצה המקומית תעשייתית בשיתוף עם המפעלים המזרימים שפכים תעשייתיים לבריכות, בהתאם לחלקם היחסי,		בריכת אידוי מועצתית	דצמבר 2030

בהתאם
לנתונים
הקיימים
במועצה –
תרכובות
ברוס,
מכתשים,
טבע, קופולק,
כימאגיס,
אביב ומטל
טק.

207	המועצה המקומית תעשייתית בשיתוף מפעל טבע	שאיבת נוזלים	בריכת אידוי מפעלית	מאי 2014
208	המועצה המקומית תעשייתית בשיתוף מפעל טבע	שאיבת נוזלים	בריכת אידוי מפעלית - <u>טבע</u>	דצמבר 2014
209	המועצה המקומית תעשייתית	שאיבת נוזלים וייצוב קרקעית	מטמנה לפסולת מסוכנת לאחר מיצוב ומיצוק – החברה לשירותי איכות הסביבה. בכפוף לתוצאת בדיקות בנושא עלויות והיתכנות טכנו הנדסית מול החברה	דצמבר 2017
210	המועצה המקומית תעשייתית בשיתוף מפעלים כימאגיס	שאיבת נוזלים	בריכות אידוי מפעליות - <u>כימאגיס</u> <u>ומטל טק</u>	דצמבר 2015

מזכירות הממשלה

דצמבר 2013	שיקום וסגירה	ייבוש, ייצוב, איטום ושיקום סופי	המועצה המקומית תעשייתית	K,L,M
---------------	-----------------	---------------------------------------	-------------------------------	-------